

Dosarul nr. 3r-178/22
2-19175279-01-3r-01062022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud: D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Carabeț Iurie, reprezentat de avocatul Roșca Veaceslav,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Carabeț Iurie împotriva Consiliului și Primăriei satului Horești, raionul Ialoveni, persoane terțe Avram Vitalie, Zgîrcu Iuri și Cooperativa de Întreprinzător „Horea-Service” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată,

și la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Vladimir împotriva Consiliului sătesc Horești, raionul Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Carabeț Iurie împotriva hotărârii din 19 ianuarie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2019, prin intermediul oficiului poștal Carabeț Iurie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului și Primăriei satului Horești, raionul Ialoveni solicitând anularea deciziei Consiliului local Horești nr. 6/5 din 22 august 2019 „Cu privire la inițierea formării bunurilor imobile”, în partea punctului II, subpunctul 1, obligarea Consiliului local Horești, raionul Ialoveni să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să-i atribuie lui Carabeț Iurie cota-parte de 0,24% din terenul aferent bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 1,8971 ha, situat în satul Horești, raionul Ialoveni și cota-parte de 0,828354% din terenul aferent bunului imobil cu nr. cadastral xxxx, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 9 august 2021, au fost atrași în calitate de terți, Munteanu Vladimir, Avram Vitalie, Zgîrcu Iuri și CÎ „Horea-Service”.

La 18 noiembrie 2019, Munteanu Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului satului Horești, raionul Ialoveni solicitând anularea deciziei

Consiliului local Horești nr. 6/5 din 22 august 2019 „Cu privire la inițierea formării bunurilor imobile”, în partea pct. II, capitolul I, și obligarea Consiliului local Horești, raionul Ialoveni să emită actul administrativ individual favorabil, prin care să-i atribuie cota-parte din terenul aferent al bunului imobil proprietate privată cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 1,8971 ha, proporțional cotei-părți de 0,192615 % din construcțiile cu nr. cadastrale xxxxx, xxxxx și xxxxx.

Prin încheierea din 20 septembrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost conexată cauza nr. 3-194/19 cu cauza nr. 3-175/19, pentru a fi examinate într-o singură procedură, atribuindu-i-se numărul 3-175/1.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2022 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, a fost respinsă acțiunea depusă de Carabeț Iurie și Munteanu Vladimir ca fiind neîntemeiată.

La 3 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Carabeț Iurie a depus apel motivat împotriva hotărârii din 19 octombrie 2021 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Prin încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Carabeț Iurie, pe motiv că cererea de apel a fost depusă după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

La 13 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Carabeț Iurie, reprezentat de avocatul Roșca Veaceslav a depus recurs împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că din textul încheierii recurate apelul motivat a fost înregistrat la data de 7 martie 2022, pe când în realitate potrivit avizului poștal de expediere apelul a fost depus la 3 martie 2022.

A obiectat că a depus apelul motivat în termenul de 30 de zile de la data recepționării hotărârii motivate.

La fel a indicat că cererea de motivare a hotărârii depusă la data de 20 ianuarie 2022 poate fi asimilată unei cereri de apel.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și adoptarea unei noi încheieri.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 6 aprilie 2022, fiind notificată reprezentantului recurentului la data de 13 mai 2022, fapt ce se confirmă prin avizului de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f. d. 227, vol. I). Astfel, recursul depus la 13 mai 2022, este în termen.

La 1 iunie 2022 în adresa intimaților a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ

al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Carabeț Iurie, pe motiv că cererea de apel a fost depusă după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În contextul dat, este cert că legiuitorul a prevăzut posibilitatea depunerii apelului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de depunere a apelului și cel de prezentare a motivării curg din momente diferite, fapt ce este reglementat de art. 232 din Codul administrativ.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 19 ianuarie 2022 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Carabeț Iurie și Munteanu Vladimir ca fiind neîntemeiată.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 19 ianuarie 2022, rezultă că la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, Crabeț Iurie, a fost prezent, fiindu-i înmănat și dispozitivul hotărârii, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la dosar (f. d. 164, vol. I).

Actele cauzei atestă că, la 3 martie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Carabeț Iurie a depus apel împotriva hotărârii din 19 ianuarie 2022 a Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenul de depunere a apelului și-a început curgerea la 20 ianuarie 2022, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 18 februarie 2022, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului, pe când cererea de apel a fost depusă la 3 martie 2022, fapt ce denotă exercitarea acestei căi de atac cu încălcarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 6 aprilie 2022, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

La rândul său, art. 237 alin. (1) Cod administrativ, stipulează că prevederile art. 65 alin. (1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Astfel, în conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, ceea ce în prezenta cauză, la depunerea apelului din 3 martie 2022, nu sa solicitat.

La caz, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul recurentului precum că apelul motivat a fost depus în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate.

Și aceasta deoarece instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de apel este prevăzut de o normă imperativă.

Astfel, articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării hotărârii judecătorești nu influențează data de când începe să curgă termenul de 30 de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de apel.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că nerespectarea termenului de depunere a apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al apelantului/recurentului, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.

De altfel, nu poate fi reținută nici afirmația recurentului cu referire la faptul că cererea depusă la data de 20 ianuarie 2022, la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin care a solicitat motivarea hotărârii primei instanțe poate fi asimilată unei cereri de apel, or prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ indică expres faptul depunerii apelului și nu a unei cereri de motivare a hotărârii prin prisma prevederilor art. 226 Cod administrativ.

Distinct de aceste precizări, având în vedere faptul că termenul de depunere a apelului a expirat la data de 18 februarie 2022, instanța de recurs consideră ca fiind irelevante și alegațiile recurentului precum că în textul încheierii recurate este specificată depunerea apelului la data de 7 martie 2022, pe când în realitate, apelul a fost depus prin intermediul oficiului poștal, la data de 3 martie 2022, împrejurare ce nu poate influența nici într-un mod soluția instanței de apel adoptată cu privire la declararea inadmisibilă a cererii de apel depusă de Carabeț Iurie.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin prisma art. 24 alin. (1) din Cod administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin depunerea apelului conform prevederilor art. 232 alin. (1) Cod administrativ, fapt ce la caz a fost ignorant cu desăvârșire.

Contrar celor menționate, s-a constatat că Carabeț Iurie nu și-a exercitat dreptul de a depune apelul în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Carabeț Iurie nu a depus apelul în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii spre examinare a unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul

Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Carabeț Iurie, reprezentat de avocatul Roșca Veaceslav.

Se menține încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Carabeț Iurie împotriva Consiliului și Primăriei satului Horești, raionul Ialoveni, persoane terțe Avram Vitalie, Zgîrcu Iuri și Cooperativa de Întreprinzător „Horea-Service” cu privire la contestarea actului administrativ și compensarea cheltuielilor de judecată, și la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Vladimir împotriva Consiliului sătesc Horești, raionul Ialoveni cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron